

PAPP MIKLÓS

Előszó

A mai erkölcssteológia nem akar többé „bűnmorál” vagy „kötelességmorál” lenni. Az egyház történelme folyamán voltak olyan korszakok, amikor jobban előtérbe került a törvény, a meggyónandó bűn, a kötelesség. A mai morálteológia szeretne megújulni, s ehhez merítenie kell az eredeti források frissességéből. Klaus Demmer azt szorgalmazza, hogy a morálteológia közepébe nyerjük vissza az „elbűvöltség” fogalmát: a keresztény ember nem egyszerűen „kötelességből”, a „törvény iránti tiszteletből” vagy a „bűntől való félelem” miatt cselekszik erkölcsösen, hanem mert elbűvölt. A morál csúcsa, amikor elbűvöltségből, megigézettségből, lenyűgözöttségből cselekszünk, s ha a jó, a szent, a szép, az igaz, azaz Isten elbűvölt, már „nem is tudunk” másként cselekedni, mint erkölcsösen. A morál csúcsa, amikor szívesen tesszük a jót, amikor a jóság irtja ki belőlünk a rosszat.

Így az erkölcssteológia szisztematikus felépítésében hangsúlyosabban előkerült a Biblia s főleg a hegyi beszéd. Itt olyan tiszta forrásra, gyújtószikrára találunk, amely a történelem végéig hatni fog, s újra és újra lehet élni belőle. A hegyi beszéd mintha folyamatosan pulzálna, s minden korszakra tudna megújítóan hatni. Elbűvölve olvassa minden kor minden kereszténye. Valóban azt tapasztaljuk: Isten szólt, leírták a Bibliába, de újra és újra szól. Elképesztően izgalmas újra hallani az élő isteni hangot, és megpróbálni a szisztemati-

kus tudományok segítségével lefordítani a cselekvés szintjére a mai keresztények számára.

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán 2017. március 18-án megtartott Sapientia-nap kiváló lehetőséget adott, hogy a különböző tudományok szakembereit meghallgassuk a hegyi beszéd mai értelmezéséről. Elsőként *Kocsis Imre* beszélt a hegyi beszéd biblikus értelmezéséről, Máté szerkesztői munkájáról, az érdekes részek eredeti biblikus hangsúlyairól. Aztán *Dobos András* adott elő a boldogságmondások jelentőségéről a bizánci liturgiában. A keleti liturgikus hagyományban sokszor előkerülnek a boldogságmondások olvasmányként, énekként, imádságként, hiszen Krisztus egész evangéliumának összefoglalását látják benne. *Németh Gábor* a mai erkölcsteológia igényeire ültette át a hegyi beszéd többletét, kiemelve az ellenségszeretet újdonságát. *Somogyi Klára* pszichológus azt ismertette: a mai pszichológiai kutatások megerősítik, hogy a hegyi beszédben foglaltak érvényesek a boldogság mai pszichológiai értelmezésére is. Jómagam erkölcsteológiai tanulmányomban a hegyi beszéd újdonságát emeltem ki: mintha még mindig a tízparancsolat lenne a keresztény morál középpontja, pedig a hegyi beszéd elbűvölő erejére kellene építeni a szisztematikus morálteológiát és az egyéni lelki életet is.

Köszönet illeti a kötet megjelenéséért Várnai Jakab rektort és Vida Márta szerkesztőt. Jó szívvel ajánljuk e kötetet minden kedves olvasónak, hogy a tanulmányokon keresztül megsejtsék a hegyi beszéd sodrását s mögötte az élő Krisztus elbűvölő erejét.